

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 633.1:631:8

ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД МІНЕРАЛЬНОГО УДОБРЕННЯ

Мазуренко Б.О., доктор філософії з агрономії
Дмитренко Б.Є., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кукурудза важлива зернова культура, що посідає перше місце за валовими зборами в світі та є однією з найважливіших у раціоні худоби. В той час, як майже вичерпано екстенсивні шляхи збільшення валових зборів кукурудзи подальший ріст можливий за поліпшення вже існуючих технологій. Потенціал продуктивності сучасних гібридів значно вищий, чим його реалізація навіть в умовах інтенсивних технологій, тому важливим стає роль в ефективному використанні вже наявних ресурсів. Однією з найпоширеніших практик сучасності є внесення карбаміду в передпосівну культивуацію. Карбамід містить азот в амідній формі, тому він стає доступним для кореневої системи рослини в теплих та вологих умовах, коли відбувається процес нітрифікації ферментом уреазою, який продукують ґрунтові мікроорганізми. Період вивільнення азоту з карбаміду співпадає з підвищеною потребою кукурудзи в азоті, тому це добриво є ефективним також в інтенсивних технологіях.

Програмою досліджень передбачалося закладання двофакторного дослідження. Фактор А – гібрид: П8012Е (ФАО 220), АНОВІ КС (ФАО 220), ДКС 3050 (200); фактор Б – норма карбаміду в передпосівну культивуацію на фоні $P_{64}K_{90}$: 200 кг/га, 250 кг/га, 300 кг/га. Встановлено, що норма добрив позитивно впливала на площу листя та фотосинтетичний потенціал посівів. Площа листя гібридів кукурудзи зростала при збільшенні норми азотних добрив. Середнє значення площі листя у фазу цвітіння у гібриду П8012Е становила 39-42,7 тис. м²/га, у гібриду АНОВІ КС – 41-45,8 тис. грн/га, а в ДКС 3050 – 41,9-45,8 тис. м²/га. Збільшення норми азотних добрив істотно підвищувало фотосинтетичний потенціал гібриду П8012Е з 2,54 млн. м² × діб/га до 2,76-2,78 млн. м² × діб/га. У гібриду Істотний

приріст порівняно з контролем ($2,6 \text{ млн. м}^2 \times \text{діб/га}$) був лише при внесенні N_{113} . У гібриду ДКС 3050 на контрольному варіанті фотосинтетичний потенціал становив $2,72 \text{ млн. м}^2 \times \text{діб/га}$, а істотно зростав лише при внесенні N_{136} ($2,98 \text{ млн. м}^2 \times \text{діб/га}$). Урожайність гібриду П8012Е становила від 8,1 до 9,4 т/га залежно від варіанту, АНОВІ КС від 9,9 до 10,8 т/га, а ДКС 3050 від 11,0 до 12,0 т/га. Збільшення норми покровоко збільшувало урожайність всіх гібридів.

Дослідження впливу різних норм азотних добрив на продуктивність та розуміння цих процесів є важливим в умовах збільшення вартості азотних добрив при зменшенні ціни на готову продукцію, бо це безпосередньо впливає на економічну ефективність технології вирощування кукурудзи. Карбамід за комплексом параметрів залишається найчастіше використовуваним азотним добривом, що також має тривалий період дії, що є ідеальним для посівів кукурудзи.